

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum ex Luthero.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

*Tit. de Baptif-
mo, & in Col-
loq. Lat. tom. 2.
fol. 130. b. edit.
Francof. in 8.*

Quæritur II. Quæ sit materia Baptismi. Respondet Lutherus in Colloquiis Germanicis. *Quidquid dici potest balneum, id etiam seruire & aptum esse ad baptismum.* Ex quo ineuitabiliter sequitur, baptismum, ex Lutheri sententia, administrari posse, si desit aqua *in vino, cereuisia, mulso, lacte, sanguine, & id genus aliis, quia ex his omnib⁹ potest balneum confici.*

*Est epist. 2. Be-
za, & tom. 3. Ope-
rum Theolog.*

Luthero succinit Beza epistola ad Thomam Tiliam. *Desit aqua, inquit Beza, & tamen baptismus alicuius differri cum adificatione non possit, nec debeat, ego certè quouis alio liquore (ergo etiam vino, mulso, lacte, & quod dictu turpe, lotio) non minus ritè quàm aqua baptizari. Nec aliter de his rebus ipsi etiam supersticiosissimi scholastici scriptores censuerunt. Mendacium impudens cum insigni calumnia.*

Antipharmacum ex Luthero.

*Tom. 7. Lat.
VVeib. fol. 350.
a. edit. 1557.*

NON iniuria interrogas; num verum sit quod Lutherus & Beza præcedente quæstiuncula docuerunt. Respondet Lutherus, non esse verum: ita enim scribit homilia de baptismo: *Si aliud quidpiam adhiberes, quàm eam creaturam, quam expressit & adhiberi iussit Deus, (hoc est, præter aquam) etiamsi illa verba recitabis, quæ iussit recitari, videlicet, baptizo te in nomine Patris, &c. tamen non baptizares, sed Deo illuderes, & sacramentum ignominia contumeliæ afficeres; (illudunt igitur Deo Lutherus & Beza, & sacramentum ignominia afficiunt, cum docent, quemlibet alium liquorem, deficiente aqua, adhiberi posse) nam institutum & mandatum Dei per quod creatura (nempe aqua) nominatim expressa est, temerè & contumaciter contemnis ac negligis, &c. Hoc non ipse excogitavi, somniaui, finxi, aut elegi, nec ex propria intentione proprioque consilio institui aut incepti, sed*

ſed Deus hoc mihi mandauit, ut eam creaturam, eaq; verba ſumerem, iſq; ad eum modum vterer, ſicuti hic Baptiſino probare poſſumus, quod nobis mandatum det, iubeatq; baptizare, hoc eſt, hominem aqua immergere; & verba hæc: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti addere. Hunc aqua baptiſmum nec ego, nec quiſquam hominum ipſe elegit, aut inſtituit, ſicuti incantatores, &c. nec verba mihi ipſe ſinxi, aut propria deuotione pronunciaui, ſed vtrumque tam aqua quàm verbum diſertè & clarè nominata mihi & indicata ſunt, eiſq; mandato comprehenſa, ſepta & munita. In nulla etenim re, quantumuis minuta & exigua quidquam proprio conſilio, deuotione aut intentione, quocunq; tandem nomine vocetur aut modo id fiat, vult à nobis ſuſcipi aut tentari, nec ſecum vlllo modo agi quidquam citra ſuum verbum & certum apertumque mandatum: multo minus id ferre vult aut poteſt, in his ſummis rebus, qua propriè Dei opera ſunt, in quibus nos nihil omninò quicquam præſtamus aut facimus. Ob id totum comprehendit & includit ſuo mandato, & ut certò omnia ſciremus, tam diligenter omnia adminiſtrat & tam attentè munit omnia, ut ſingulas partes ſuis nominibus nuncupet & clarè exprimat, qualia ſigna, aut quas creaturas velit, formamq; ipſe præſcribit, quomodo verba ea ſonare debeant, ut illa ipſa ſigna, nec alia; illa ipſa verba, nec alia; hic adhibeantur. Sic enim mandauit Deus ipſe, ut creatura hæc, videlicet aqua adhiberetur, & ut verba ipſius nomine pronunciaſentur. Cum itaq; vtrunq; hoc fit iuxta ipſius mādātum; (hoc eſt cum aqua & verba à Chriſto præſcripta adhibentur) tum & dicitur, & eſt citra omnem controuerſiam ipſiſſimus & verus baptiſmus.

Hæc non malè Lutherus contra ſua & Bezæ deliria. Diſertus tamen in alio ſermone de baptiſmo, qui extat in eodem tom. 7. Witeberg. *Ut maximè ſit impius & incredulus (qui baptizat) nihil de baptiſmo hinc vel accedit vel* Fol. 377. a.

decedit, &c. attamen si modò institutionem Christi seruauerit, nec VINO, CEREVISIA, LIXIUIO aut alia quapiam re liquida, sed AQVIS, addito Dei verbo, baptizauerit, tum uocatur & est verus & sacrosanctus baptismus: siquidem hic omnia adsunt, quæ ad substantiam & perfectionem baptismi pertinent; uidelicet AQVA NATURALIS, uerbum, hoc est, forma, & institutio aut mandatum Dei.

Antipharmacum ex Hunnio.

HVNNIUS cap. 10. de baptismo, quærit, num liceat aqua deficiente baptizare alio liquore. Respondet: Minimè, nam pertinet aqua ad baptismi substantiam, &c. Idcirco, si quis uteretur uino, lacte, &c. peccaret in institutionem Christi, & abuteretur nomine sacrosanctæ Trinitatis, copulando id cum eiusmodi elemento, cum quo per nullum Dei uerbum hoc modo esset copulatum; & quia talis ablutio quæ uino, lacte, alio uel liquore ab aqua substantia ratione diuerso fieret, destitueretur omni uerbo Dei, &c.

Luth. in Capti-
uit. Babylon.

Quæritur III. Quæ sit forma Baptismi. Respondet Lutherus: Quocunque modo tradatur baptismus, modo non in nomine hominis, sed in nomine Domini tradatur, uerè saluum facit. Imò non dubitem, si quis in nomine Domini suscipiat, etiam si impius minister non det in nomine Domini, uerè baptizatum esse in nomine Domini. Non enim in conferetis tantum, quantum in suscipientis fide uel usu, sita est uirtus baptismi. Quo cessat illa otiosa contentio, qua de forma baptismi (quam appellant ipsa uerba) litigant; Græcis dicentibus; Baptizetur seruus Christi: Latinis; Ego baptizo. Item alij, rigidissimè nugantes, damnant sic dici; Ego baptizo te in nomine Iesu Christi: quo ritu certum est Apostolos baptizasse, ut in Actis Apostolicis legimus, uolunt quæ nullam aliam deinceps ualere, quam istam;
Ego